

Til

Kopi

Fra

Mads Nyholm Hovmand

Emne

Nordisk Råds Kontrolkomite - årsberetning 2021

Nordisk Råds kontrolkomite - årsberetning for 2021

Nordisk Råds kontrolkomite har ifølge Nordisk Råds arbejdsordning følgende opgaver:

Kontrolkomiteen udfører den parlamentariske kontrol med det arbejde, der finansieres af fælles nordiske midler samt anden kontrol som plenarforsamlingen træffer beslutning om (§6).

Kontrolkomiteen kan afgive udtalelse til Præsidiets om tolkning af Helsingforsaftalen, andre aftaler om nordisk samarbejde, denne forretningsorden samt andre interne bestemmelser (§46).

Kontrolkomiteens sammensætning i november 2021:

Per-Arne Håkasson (S), Ordfører Sverige (fra september 2021)
Ruth Marie Grung (S), Ordfører Norge (indtil september 2021)
Maria Stockhaus (M), Viceordfører, Sverige
Ole André Myhrvold (Sp), Norge (indtil september 2021)
Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG), Island (indtil september 2021)
Kaisa Juuso (Saf), Finland
Anders Kronborg (S), Danmark

-

Kontrolkomiteen har i løbet af 2021 afholdt 5 møder (26. januar, 13. april, 1. juli, 7. september og 1. november)

Til forskel fra fagudvalgene, har medlemmerne i kontrolkomiteen personlige supplementer.

Institutionsbesøg

Siden 2011 har kontrolkomiteen gennemført regelmæssige kontrolbesøg i de nordiske institutioner som modtager støtte fra Nordisk Ministerråd. Formålet med besøgene er at belyse den nordiske nytte som institutionen bidrager til. Efter besøgene udarbejdes en rapport som sendes til institutionen, Nordisk Ministerråd, det udvalg i Nordisk Råd som dækker institutionens område samt til Nordisk Råds Præsidium.

I 2021 har det ikke været muligt at gennemføre fysiske institutionsbesøg, men komiteen har valgt at gennemføre en dialog med de nordiske institutioner gennem digitale "besøg".

I 2021 blev der afholdt dialogmøder med flg. Nordiske Institutioner: Nordforsk, Nordisk Energiforskning og Nordic Innovation. Flere besøg var planlagt men blev aflyst da kontrolkomiteen ikke kunne stille med et beslutningsdygtigt deltagerantal.

Nordforsk

Fra rapporten fra besøget citeres flg. udfordring som Kontrolkomiteen noterede sig: *Då Nordforsk har börjat att utveckla utlysningar tillsammans med nya aktörer, upplever man att projektadministrationen har blivit mer omfattande, i första hand för projektlidarna, men också för NordForsk. Flera av de nationella finansiärerna av forskning och innovation i Norden kan inte delta i forskningsprojekt genom att föra över pengar till Nordforsk på grund av nationella regelverk. Detta bör ses som ett gränshinder för utvecklingen av det nordiska forskningsarbetet. Dessa problem har sammanställts i ett brev som skickats till nationella beslutsfattare.*

Nordisk Energiforskning

Fra rapporten fra besøget citeres flg. udfordring som Kontrolkomiteen noterede sig: *Kontrollkommittén menar att tillgången til förnybar energi blir avgörande i den gröna omställningen och att de nordiska länderna är betydande energinationer. Energi är ett område som förändras fort. Därför blir det viktigt att ha en god balans mellan nationalpolitik och nordiskt samarbete för att möta utfordringarna och möjligheterna inom energiområdet på ett offensivt sätt.*

Årsrapporten är bra med beskrivning av mål och resultatmål. Kommande årsrapporter kan dock bli bättre när det gäller att beskriva den nordiska nyttan.

Nordic Innovation

Fra rapporten fra besøget citeres flg. udfordring som Kontrolkomiteen noterede sig: *Kontrollkommittén påpekade vikten av att synliggöra nordiskt mervärde i årsredovisningen. Det kommer Nordic Innovation att ha med i kommande årsrapporter. I övrigt finner Kontrollkommittén att Nordic Innovation fyller en viktig funktion som en väsentlig aktör i nordiska sammanhang genom att överföra kunskap om innovation ock skapa flera hållbara arbetsplatser.*

Øvrige opgaver

Granskninger

Kontrolkomiteen har i 2020 gennemført/afsluttet 4 granskninger:

- Gennemgang af Rådsdirektørens mandat i forhold til ansættelser i rådssekretariatet.

Konklusionen blev flg.:

Kontrolkomiteen opfordrer Nordisk Råds Præsidium til at lave en revision og dertil hørende konsekvensrettelser, for at der sikres en klar og tydelig arbejdsdeling mellem Nordisk Råds Præsidium og Nordisk Råds direktør, samt et tydeligt mandat for direktøren, i:

- *Nordisk Råds Forretningsorden*

- *Nordisk Råds Økonomireglement*
- *Instrukser for Nordisk Råds sekretariat*

- Gennemgang af regler for parti og mandatstøtte

Konklusionen blev en række anbefalinger til sekretariatet i forbindelse med administrationen af støtten:

- Udfærdigelse af en regnskabsskabelon eller krav om faste poster, for at sikre sammenlignelighed
- Opfølgning fra sekretariatets side på krav om en egenkapital på maks 30% af bevilling
- Revision af regler for partistøtte således at der kan kræves tilbagebetaling af uforbrugte midler udover 30% af samlet bevilling.
- Opfølgning fra sekretariatets side af at de journaliserede regnskaber er underskrevne jf. reglerne for parti- og mandatstøtte.

- Spørgeundersøgelse blandt de Nordiske institutioner

Der blev stillet spørgsmål til alle de nordiske institutioner, om hvordan de sikre at de når ud i forhold til deres opdrag jf. bevillingsbrev, og hvordan måler de deres gennemslagskraft, samt hvordan pandemien har påvirket deres arbejde.

Konklusionerne herfra er i korthed sammenfattet således:

- Ett flertal institutioner har formulerat kommunikationsplaner för hur de når ut till sina intressenter, men strategier skiljer sig åt med hänsyn till målgrupp och verksamhet. Digitala verktyg, så som hemsidor och sociala medier, dominerar när det gäller att nå ut till allmänheten.
- Institutionerna mäter genomslagskraft både kvantitativt (löpande) och kvalitativt (samlade undersökningar). Genomslag mäts även i omnämningar i press, hänvisningar i politiska förarbeten, samt medborgares reaktioner på lång sikt.
- Pandemin har lett till ökad digitalisering för samtliga institutioner, något som fört med sig både positiva och negativa konsekvenser för deltagande, organisering och resurser. Det har även ställt större krav på institutionernas omsorg om sina medarbetares fysiska och psykiska hälsa.

- Granskning af hvordan dialogen mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd fungerer

Kontrolkomiteen har bestilt en granskning hos en ekstern konsulent med flg. Opdrag: Fra og med januar 2016 har der været en overenskomst mellem Nordisk råd og Nordisk ministerråd, om at holde såkaldt "politisk dialog" i de tilfælde at Nordisk rådet ikke er tilfredse med svaret på en rekommandation. Et antal politisk dialoger er nu afholdt, i mange forskellige former. Kontrolkomiteen ønsker at granske hvilke former som opleves som konstruktiv og resultatgivende, samt om fænomenet "politisk dialog" opfylder sit tiltænkte formål. – I samme opdrag ønsker kontrolkomiteen en opfølgning på Catarina Peters rapport fra 2011 "En utredning om genomförandet av Nordiska rådets beslut" for at granske i hvilken grad de senere års rekommandationer er blevet fulgt op af Nordisk Ministerråd. Konklusionen fra rapporten var at

kun ¼ af rekommandationerne havde resulteret i afgørende eller stor påvirkning på Nordisk Ministerråd.

Rapporten er skrevet færdig og forelagt kontrolkomiteen – rapportens hovedanbefalinger (uden under-anbefalinger) lyder således:

1. Adresser sårbarhederne i Nordisk Råds struktur og opbygning og sæt ind med systematik og struktur i forhold til vidensdeling, metoder og virkemidler, som bidrager til en samlet styrkelse af den kollektive og institutionelle hukommelse:
2. Undersøg rammerne og mulighederne for at holde fast i en øget anvendelse af digitale mødeformer, som er opstået som følge af pandemien.
3. Genbesøg spørgsmålet om det nordiske samarbejdes natur og etabler en løbende dialog herom i alle dele af Nordisk Råd.
4. Gennemgå Nordisk Råds kommunikations-, informations- og dokumentation med henblik på at finde løsninger der sikre en større åbenhed og klarhed om Nordisk Råds arbejde
5. Fasthold og styrk det politiske fokus i arbejdet med rekommandationer og politisk dialog.
6. Genbesøg Catharina Peters anbefalinger og bring dem ind i arbejdet på ny.
7. Etablere en fast og årlig mekanisme for opfølgning og fortsat udvikling af arbejdet i Nordisk Råd og genoptag en dialog med Nordisk Ministerråd om en gensidig og kontinuerlig indsats til at styrke relationen og arbejdet.

Institutionernes årsrapporter

Komiteen har som tidligere år gennemgået årsrapporterne fra de nordiske institutioner som er knyttet til Nordisk Ministerråd. Totalt handler det om 12 institutioner. Det generelle indtryk er, at virksomhederne totalt set fungerer godt og at de når de mål, som indgår i resultatkontrakterne fra Nordisk Ministerråd.

Årlige bevillingsbreve

Som vanligt udarbejder Nordisk Ministerråd bevillingsbreve til sine institutioner. Formålet med bevillingsbrevene er, at skabe et bedre overblik over virksomheden i de forskellige institutioner, at bidrage til større transparens og bedre mulighed for at udøve en parlamentarisk kontrol. Kontrolkomiteen har fået præsenteret samtlige bevillingsbreve.

Rigsrevisionens rapporter

Kontrolkomiteen har på sine møder i september og november, gennemgået den danske rigsrevisions rapporter om Nordisk Ministerråd, Nordisk Råds respektive Nordisk Kulturfond. Det er komitéens opgave at forberede behandlingen af regnskaberne ved Nordisk Råds session.

Nordisk Ministerråd

Rigsrevisionen i Danmark har afleveret sin beretning om Nordisk Ministerråds regnskab for 2020.

Kontrolkomiteen bemærker i sin betænkning, at Rigsrevisionen anser årsregnskabet for at give et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling.

Kontrolkomiteen genfremsætter sin bemærkning om at det er stærkt kritisabelt at Nordisk Ministerråd fortsat ikke har kontrol over økonomien knyttet til projekterne. Kontrolkomiteen har i flere år stillet spørgsmål til forvaltningen af projekter i Nordisk Ministerråd. Kritikken som Rigsrevisionen retter mod projektstyringen viser at problemerne med projekterne går forud for implementeringen af nyt regnskabsystem i Nordisk Ministerråd.

Kontrolkomiteen noterer sig Rigsrevisionens anbefalinger om at NMR:

- Afklarer alle påpegede fejl og problemstillinger, så disse ikke bliver overført til regnskabsåret 2021
- iværksætter en gennemgribende gennemgang af forretningsgange og processer og får udarbejdet kontroller som fremadrettet sikrer, at ovenstående problemstillinger ikke videreføres i fremtidige regnskabsperioder.

Kontrolkomiteen ser med stor alvor på Rigsrevisionens mange kritikpunkter af Nordisk ministerråds mange tilfælde af væsentlige mangler i forretningsgange og interne kontroller. Kontrolkomiteen har valgt at bede Nordisk Ministerråd om at få udarbejdet en handlingsplan med angivelse af tid for opfølgning på hvert enkelt kritikpunkt som fremgår i Rigsrevisionen beretning. Denne handlingsplan er Nordisk Ministerråd blevet bedt om at oversende til Kontrolkomiteen umiddelbart efter sessionen 2021.

Nordisk Råd

Rigsrevisionen i Danmark har gennemgået Nordisk Råds regnskab for 2020. Kontrolkomiteen konstaterer at Rigsrevisionen konkluderer at årsregnskabet 2020 giver et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling og at årsregnskabet vil blive forsynet med en revisionspåtegning uden forbehold og fremhævelser.

Kontrolkomiteen konstaterer at Rigsrevisionen vurderer at anvendelsen af midler er i overensstemmelse med gældende regler, regnskabsprincipper og beslutninger om disponeringer og at forvaltninger vurderes at være i orden.

Kontrolkomiteen noterer sig Rigsrevisionens anbefalinger om at NR:

i samarbejde med NMR generelt sikrer sig, at der bliver ryddet op i fejl og problemstillinger for 2020, da de ellers vil blive videreført til regnskabsåret 2021.

i samarbejde med NMR gennemgår de relevante forretningsgange og processer og udarbejder kontroller som fremadrettet sikrer, at ovenstående problemstillinger ikke videreføres i fremtidige regnskabsperioder.

Kontrolkomiteen vil som i sidste års betænkning understrege at Nordisk Råd har et selvstændigt ansvar for at sikre gode rutiner og sikkerhed ved regnskabsføringen. Selv om regnskabsføringen sker i regi af Nordisk Ministerråd er Nordisk Råd ikke fritaget fra ansvar.

Nordisk kulturfond

Rigsrevisionen i Danmark har gennemgået Nordisk Kulturfonds regnskab for 2020. Kontrolkomiteen konstaterer at Rigsrevisionen konkluderer at årsregnskabet 2020 giver et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling og at årsregnskabet vil blive forsynet med en revisionspåtegning uden forbehold og fremhævelser.

Kontrolkomiteen konstaterer at Rigsrevisionen vurderer at anvendelsen af midler er i overensstemmelse med gældende regler, regnskabsprincipper og beslutninger om disponeringer og at forvaltninger vurderes at være i orden.

Kontrolkomiteen noterer sig Rigsrevisionens anbefalinger om at NKF:

I samarbejde med NMR generelt sikrer sig, at der bliver ryddet op i de ovennævnte fejl og problemstillinger for 2020, da de ellers vil blive videreført til regnskabsåret 2021.

i samarbejde med NMR gennemgår de relevante forretningsgange og processer og udarbejder kontroller som fremadrettet sikrer, at ovenstående problemstillinger ikke videreføres i fremtidige regnskabsperioder.